

PCB en asbest(vezels) in de druppelzone van asbestdaken

Als daken van asbesthoudend plaatmateriaal niet voorzien zijn van dakgoten kan er door verwerking asbest in de bodem terecht komen. Dit vindt plaats in de zone waar water met asbest op de bodem valt, de zogenaamde druppelzone. Deze druppelzone heeft doorgaans de lengte van het asbestdak en een breedte van maximaal 1 meter. Het asbest wordt normaliter aangetroffen tot een diepte van maximaal 10 centimeter onder maaiveld.

Recent is gebleken dat asbesthoudende (dak)platen voorzien kunnen zijn van een coating die polychloorbifenylen (PCB) bevat. Door verwerking van dergelijke asbestdaken, bestaat de kans dat er behalve een asbestverontreiniging ook een PCB-verontreiniging in de bodem aanwezig is. PCB zijn daarmee een verdachte stof bij dergelijke asbestverontreinigingen. In sommige gevallen kan de PCB-verontreiniging groter zijn dan de asbestverontreiniging. Veelal zal de PCB-verontreiniging echter geen geval van ernstige bodemverontreiniging betreffen (minder dan 25 m³ sterk verontreinigde grond).

De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en de Regionale uitvoeringsdienst (RUD)Utrecht achten het noodzakelijk om bij onderzoek naar de aanwezigheid en/of de omvang van een asbestverontreiniging in druppelzones, ook onderzoek uit te voeren naar de parameter PCB. Daarom geldt het volgende:

1. Bij onderzoek naar de aanwezigheid van asbest in de bodem door verwerking van asbesthoudende daken moeten de grondmonsters per individuele druppelzone, ook geanalyseerd te worden op PCB tenzij, bijvoorbeeld uit het (voor)onderzoek, komt vast te staan dat op de asbesthoudende (dak)platen geen PCB-houdende coating is aangebracht.
2. Uitgangspunten in het uit te voeren onderzoek zijn een maximale laagdikte van de monsternamen van 10 cm (voor: asbest en PCB), en een aanvullende SEM analyse als er kwalitatief losse vezels zijn waargenomen in de fractie < 0,5 mm. Wanneer er in de boortrajecten asbestverdachte materialen worden waargenomen moet het asbestgat doorgezet te worden tot in de onverdachte bodemlaag. Monsternamen dient hier, wanneer noodzakelijk, op aangepast te worden.
3. Bij aanwezigheid van zowel een asbest- als een PCB-verontreiniging in de bodem mag de PCB-verontreiniging mee worden genomen in de melding die voor de asbestverontreiniging wordt ingediend. Voor historische gevallen kan een melding conform het Besluit Uniforme Saneringen (BUS) worden ingediend, voor nieuwe gevallen een beknopt Plan van Aanpak.
4. Wij adviseren het bodemonderzoek naar asbest en PCB in de druppelzones en de sanering daarvan uit te voeren voorafgaand aan de sloop van de bebouwing en/of asbestsanering van het dak, omdat bij deze werkzaamheden de bodem in de druppelzones sterk verstoord kan worden en er in dat geval verspreiding kan optreden van de verontreiniging.

Overgangstermijn

De verplichtingen wat betreft PCB zoals hierboven beschreven gaan in ieder geval in per 01 november 2022. Voor onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd zonder de aanvullende analyse PCB geldt dat hiervoor in overleg met het bevoegd gezag moet worden getreden om eventuele vervolgstappen af te stemmen.

Voor het asbestonderzoek bij een druppelzone geldt deze overgangstermijn niet aangezien dit reeds algemeen bekend wordt geacht.

Verwijzingen

Voor de onderzoeksopzet die wordt geaccepteerd door de ODRU en RUD Utrecht verwijzen wij naar respectievelijk hetgeen is opgenomen in:

- NEN website: [Bodem is het Nederlandse platform voor nationale en internationale normalisatieactiviteiten op het gebied van land- en waterbodem, grond, bagger en grondwater \(nen.nl\)](http://www.nen.nl)
- Bijzonder inventariserend onderzoek Erosie van asbestdaken, Geofox, kenmerk 20131980/JOOS, 29 september 2014.